

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce **B. V.**, proti žalovanému **Ministerstvu spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 4. 4. 2024, č. j. 37 A 9/2024 - 11,

t a k t o :

- I. Řízení **s e z a s t a v u j e .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajskému soudu v Praze byla dne 17. 4. 2024 doručena ve výše nadepsané věci kasační stížnost žalobce (dále jen „stěžovatel“), kterou Nejvyšší správní soud obdržel dne 24. 4. 2024.

[2] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 7. 5. 2024, č. j. 3 As 94/2024 - 5, zamítl žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků (výrok I.) i jeho návrh na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti (výrok II.). Soud dospěl k závěru, že stěžovatel zneužívá institutu osvobození od soudních poplatků, a jsou proto splněny podmínky vymezené judikaturou pro odepření tohoto osvobození. Stejným usnesením kasační soud vyzval stěžovatele, aby zaplatil soudní poplatek za kasační stížnost (výrok III.) a prokázal, že splňuje podmínku povinného zastoupení advokátem, případně že má sám vysokoškolské právnické vzdělání [dle 105 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“); výrok IV.]. K tomu soud stěžovateli stanovil lhůtu 15 dní a poučil jej o následcích nevyhovění výzvě.

[3] Dne 15. 5. 2024 stěžovatel prostřednictvím Krajského soudu v Praze podal opětovnou žádost o osvobození od soudních poplatků, návrh na ustanovení zástupce a odkázal na § 9 odst. 4 písm. c) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

[4] Nejvyšší správní soud neshledal důvod o opakované žádosti stěžovatele ze dne 15. 5. 2024 o osvobození od soudních poplatků znovu rozhodnout samostatným usnesením. Ačkoliv obecně platí, že o žádosti o osvobození od soudního poplatku musí soud rozhodnout dříve, než pro nezaplacení soudního poplatku řízení zastaví, toto obecné pravidlo má své výjimky. Jeho mechanické uplatňování by totiž v některých případech vedlo ke zbytečnému prodlužování řízení opakováním stále stejných žádostí a rozhodováním o nich (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2011, č. j. 8 As 65/2010 - 106; rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

O opakované žádosti o osvobození od soudního poplatku je proto soud povinen rozhodnout jen v případě, že tato žádost obsahuje nové, dříve neuplatněné skutečnosti, zejména došlo-li ke změně poměrů účastníka řízení (viz například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2008, č. j. 4 As 5/2008 - 65, ze dne 16. 12. 2015, č. j. 8 As 145/2015 - 12, nebo ze dne 12. 10. 2016, č. j. 5 As 120/2014 - 32, a nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 1. 2010, sp. zn. I. ÚS 1439/09, č. 10/2010 Sb. ÚS, odst. 17; rozhodnutí Ústavního soudu na www.nalus.usoud.cz).

[5] V posuzované věci Nejvyšší správní soud zamítl první žádost stěžovatele, neboť dospěl k závěru, že představuje zneužití práva. Na tom se v době podání opakované žádosti nic nezměnilo a nemůže na tom nic změnit ani uvedení přibližné výše stěžovatelova starobního důchodu v této druhé žádosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 - 66, č. 2601/2012 Sb. NSS). Stěžovatel rovněž nepředestřel žádné okolnosti, které by osvědčovaly nebezpečí z prodlení, ani nedoložil, že bez své viny nemohl poplatek dosud zaplatit. Vzhledem k tomu, že důvody uplatněné stěžovatelem v nové žádosti nemohou vést z povahy věci k dodatečnému osvobození od soudních poplatků, bylo by opakované rozhodování o její žádosti v rozporu se zásadou procesní ekonomie.

[6] Podle § 4 odst. 1 písm. d) zákona o soudních poplatcích vzniká poplatková povinnost podáním kasační stížnosti; dle § 7 citovaného zákona se stal soudní poplatek za kasační stížnost splatným okamžikem jejího podání.

[7] Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích platí, že nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží.

[8] Vzhledem k tomu, že usnesení ze dne 7. 5. 2024, č. j. 3 As 94/2024 - 5, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce, a kterým byl stěžovatel zároveň vyzván ke splnění poplatkové povinnosti (viz odst. [2] výše), bylo stěžovateli doručeno dne 10. 5. 2024 (doručenka na č. 1. 6 soudního spisu), připadl poslední den stanovené patnáctidenní lhůty na sobotu dne 25. 5. 2024. Podle § 40 odst. 3 věty první s. ř. s. platí, že případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. V dané věci tedy poslední den lhůty připadl na pondělí 27. 5. 2024. Stěžovatel však do toho dne (a ani později) soudní poplatek nezaplatil a ani neprokázal splnění podmínky podle § 105 odst. 2 s. ř. s.

[9] Podle § 47 písm. c) s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon. Jelikož soudní poplatek nebyl ve stanovené lhůtě zaplacen, byly naplněny podmínky předvídané v § 9 odst. 1 větě druhé zákona o soudních poplatcích; proto Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než řízení o kasační stížnosti zastavit.

[10] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť řízení bylo zastaveno.

pokračování

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2024

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu